

FUNDACJA GENERALNEJ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum
ul. ...
87-100 Toruń, ul. ... 13, tel. ... 5 22 186
e-mail: ...
NIP 500 10 25 ... REGON 147000006
KRS 00000001
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr 2-233

x1'D1
eh

W.M. Golański
PwK terror '39

+ Czorkówna Edyta

JK-233/233 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Czesława Edyta
.....
T.K-233/233 Pom.
.....
W. X. Gdańsk terror '39
.....

I./1. Relacja *k. 1 s. 1*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora *k. 1 s. 1*

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 19*

VI. Fotografie *biał i kolorowe*

1/1. Relacja - Oroszkówna Edyta

1. Inf. biograficzne na podst. mater.
źródłowych, młp. (brak autora)

lc. 1 s. 1

†
1939

Biogram Czeskówny Edyty

1.

1913 - Urodzona w 1913 roku w Starogardzie, córka Augustyna i Salomei Wolff

V & prostokromi
H. Makureth
bristacka polonijna, naukowiczka z Szymankowa,
Przenkolona w służbie sanitarniej i op/ger. Ochotnicza
tajnego PPK.

X, 1939 - arentowana w początkach X, 1939 wkrótce zwolniona,
pomocnie arentowana 17.XI.39r. Na początku XII, 1939
mordowana z rodzicami i bratem w Lesie Szepegawskim

Opracowano na podstawie rel. H. Fliszkowskiej
E. Zarach, Gdajniczanki w Kniehu Grom lat 1938-45
ul. Stuthoff Zenty Museum nr. 75-42, Szwetker, Palscy z przed
Czelem 5.113.

III / 1. Materiały dotyczące rodziny:
Ceszkówny (Cesek) Edyty:

1. Zaświadczenie z 1.08. 1938 r.
wydane dla Leona Stefanowskiego
podpisane przez Augustynę Ceskę
- b. lundt. OW Pomorze ne pow.
wejherowski, kserokop. oryg.

k. 1 s. 1

jest w akt. Stefanowski

Z a ś w i a d c z e n i e

Stary Garbacz miał jednak do fabryki przysłać wielką paczkę. Oto w czasie, kiedy Koperla z Prezydium P.N. kawierał w zakładzie, w którym przebywała jakas kontrola w jego sprawie, w zakładzie przebywała jakas kontrola w jego sprawie, w zakładzie przebywała jakas kontrola w jego sprawie, w zakładzie...

Niniejszym zaświadczamy, iż ob. Stefanowski Leon urodz. 26 czerwca 1898r. w Szemudzie pow. morskim z ojca Jana i matki Rozalii, był czynnym członkiem Straży Ludowej z organizacji Wojskowej Pomorza na pow. wejherowski od 1 stycznia 1919r. do 10 lutego 1920r.

Ob. Stefanowski należał do mężów - najbardziej zaufanych i z tego powodu polecano mu wykonywanie prac tajnych i zakonspirowanych, przyczym niejednokrotnie narażał swe życie dla sprawy polskiej.

Dostarczał on władzom powiatowym O.W. Pomorza informacji wielkiej wartości, które były często decydujące w rozstrzygających momentach.

Jako członek oddziału propagandowego agitował za pozostawieniem przy Polsce powiatu wejherowskiego w całych jego rozmiarach.

Jako żandarm leśniczy pomocniczy bronił majątku przyszłej Rzplitej, gdyż Niemcy zamierzali wywieźć z powiatu wszystko, co się tylko dało.

Ob. Stefanowski na powierzonym mu stanowisku wypełniał swe obowiązki nadzwyczaj gorliwie i sumiennie, wywiązując się z powierzonych mu zadań zawsze ku zupełnemu zadowoleniu swych przełożonych i współobywateli.

Gdańsk, dnia 1 sierpnia 1938r.

Michał Ponka

/-/Ponka Michał
b. zast. kmdta O.W.P.
i b. kmdt żan. pom. i leśn.
na powiat wejherowski

Augustyn Czeska

/-/Czeska Augustyn
b. kmdt O.W.P.
na powiat wejherowski

podpis... 3- VIII 1938

T: D - 233/233 Pom.

Gdonisk
terror

Czochówna Edyta

V. Karty informacyjne

k. 19

W. M. Gdańsk 1.

+
1939 Czoscówna Edyta

ul. Staszica poległ. miesz. kłaski ... 5 74
nr. 11 Starogardnie Gd, działaczka Towarzystwa
Polskich, wst. wojennego oddz. PWR przy klubie
"Gdańskie" w Gdańsku.
Rozmieszane w rodzinie w lesi Szpęgorskim
w. Starogardnie

Oxoska Eolyta

Gdańsk^{2.}
PVR
ternor

- razem z Haliną Kuloną, brata wojów
w przedoleniu wojstwu (w 1938r.)
- dywersyjny.
- została rozstrzelana w grudniu 1939r.
w dnie Szpęgawskim.

A. Genciarowski, "Genera..." str. 28, 34

U. Warł./V. 942

5. 21. 3. 17

Pomorie

3.

1939r.

Croskówna Edyta

Nazwisko i imię

Nazwisko panieńskie

Pseudonimy

Nazwiska okupacyjne

Imiona rodz.nazwis.matki

Data i miejs.urodz.

Adres obecny

Data i miejs.śmierci

Zróżdła i zapisy biograficzne: Sarmiecha Halina

R. 41/I Gdańsk

Gdańsk

ShB

amsterdama w Trzemeszku wraz z całą rodziną
w listopadzie 1939 r. Wszyscy zostali wysłani
do Rębagarkiego Lasu i Kontraktami. Rodzina
stała się pod opieką Korytkowej na cały las:
"Jeszcze Polska mi się żyje!"
Jufomaję per. zutata piodawa w Rębagarce
Schreutera "Polacy z Niemcami w lasach 20/

5.21.3.17.

Pomoc

T

Croskówna Edyta

Nazwisko i imię

Nazwisko panieńskie

Pseudonimy

Nazwiska okupacyjne

Augustyn Salomea

1913. Starogard Gdański.

Imiona rodz. nazwis.matki Data i miejs.urodz.

12 1939. w domu kaptanowskim

Adres obecny

Data i miejs.śmierci

Zródła i zapisy biograficzne: Sarmiecka Kallina

R 41/I Gdańsk.

Gdańsk

MB

awentura w Tarcie wraz z całą rodziną w
listopadzie 1939, kiedy wyjeżdżaliśmy do
Kępczowskiego lasu, wstrząsani. Była Hejce
nad grobem Krysty na całej trasie. Jakże
Tylko nie agneta -
Luzemaję, św. cała podana w książce
Sobieszczyca, Tolary z Tiekla niedługo do 2/1

5.21.3.17

P.W. N. Wm g 5.

+ Groszkówna Wdya

Nazwisko i imię

Nazwisko panieńskie

ur. 1913 r. w Stargardzie Gd.

Pseudonimy
Augustyna i Salomea Wolff.

Nazwiska używane

w czasie okupacji
XII.1939 w 41. wsi w lesie

Adres obecny

Data i miejsce śmierci;
ew. przyczyna śmierci

ZRÓDŁA I ZAPISY BIOGRAFICZNE:

Obraz Łach. "Zamek" insp. i obr. Golanek W. m. g. Piekta

bet. Szwanter.

"Relacje z Piekta w latach 1944, 1949, 201
Golanek

SKB

5.
mamyścielka w Gdańsku do 1939.
działalność polonijna. Przeszk. sanitarna
wrestelana 1941 r. w Sopogawaskim lesie

mamyścielka siostry polskiej w Szymankowie na krainie l. w. M.
Gdańsk: działalność polonijna: odrost. P. W. K. przesiedlona w Szwabie
sanit. P/gar.; aryst. w powstaniach X. 38 r. wskośce woluśona,
ponownie aryst. 17 XI 39 r. w powstaniach XII 39 r. wrostelana z wosni-
eami i bratem w lesie Sopogawaskim

Była członkinią grupy dywersyjnej tj. Oddziału POK
przy Klubie „Gdańsk”.

233 Pam

Polonia
Gdańskie Turu
6.

+ broszkoline Edyta

tajne PWK - dyspensja

Zob. Śmieszki

CZOSKOWNA Edyta /1913 + XII.39 lub 41/ ur. w Staro-8
gardzie, c. Augustyna i Salomei Wolff; nauczycielka
szkoły polskiej w Szymankowie na terenie b. W.M. Gdań-
ska; działaczka polonijna; ochotn. PWK przeszkolona
w służbie sanit. i op/gaz; areszt. w początkach X.39r
wkrótce zwolniona, ponownie areszt. 17.XI.39r., w po-
czątkach XII.39r. rozstrzelana z rodzicami i bratem
w Lesie Szpegawskim, ~~Gdańsk~~ k Starogardu

Rodzinę Czosiów odwiadrała Kępa Śmieszki (Zob.)
po próbie zorganizowania awantury w szkole niemieckiej na Kasym
Musi. (Tur). Cała rodzina Czosiów (4 osoby) została
stracona w Lesie Szpegawskim

7.

Christiane Edyta

uczynka i mił. rzuca, robot, religii w polskiej
szkole w Prusku 1937-39

stychowemnie sokoły handl. w Gdan'sku

mińska w Turcji i dojeżdża do Rude
do Symantowe

Dojeżdża także do Gdan'ska, gdzie prowa-
dziła spły, zabawy i czerpała w siebie
ziarny Gedam

Pracowała w polskim w Kofale Polek przy
Gminie Polskiej Zespół Polek

wypis z Stanu wcz

578

№33 Pam

Polonia
gdziński-Tow

8

+ Jaskówska Edyta

ojciec Augustyna, m. Salonna nr. 1913, r. Jarogardzie

Gzout. str. 178, 198, 199 + rozstrzelana w lesie
200 201, 1939. 1945 Gzout. str.

Walczyńska, Gzout. str. 178, 198, 199. Arestowana
17. XI. 39, i rozstrzelana w pracach wykopanych w lesie w szkole
w miejsc. na Borach Między (Tow). Stojąc nad
grobem Korykurta "Kochani Polsko nie zwyciężysz".

PWK

233 Pom

Zamieszkała nr 1939
w Terwie ul. Król. Jachoci

Ceszkówna Edyta

3.

całka inspektora celnego polskiego na emigracji
działająca w Związku Polaków w Gd.
jej ojciec nie miał amaryn
matka była opiekunką Katarzyny Robert
przy Gimnazjum Polskim - Związku Polaków
w Gd.

nr. w woj. gdańskim w roku 1917 (?)

przebieg: awersyjne wrażeń z ojca
wreszcie lub październik 1939 w Terwie
po Edyta powróciła do Gdyni i
podjęła współpracę przy wzięciu
wskrocie kierownictwa Gdyni przy Schlesinger
ojciec również współpracował (mieszkał w Stuttg.)

Wskrocie. studium WF w Pomorskim Muzeum
kole 1936 r.

zawód - matka gim. honorowa w Gdyni
a od r 1938 kilka lekcji gim
w Polonii Szkole Handl.

[z opinii Gdyni powina być w sprawie wojny
w Polonii w r 1937]

prywat. opr. Gimn. Polste - Związek Polaków
Gdynia

PWK - obóz w Gdyni
H. Ah? w Terwie

ul. Flisowskiej

233 Pam PWK
10.

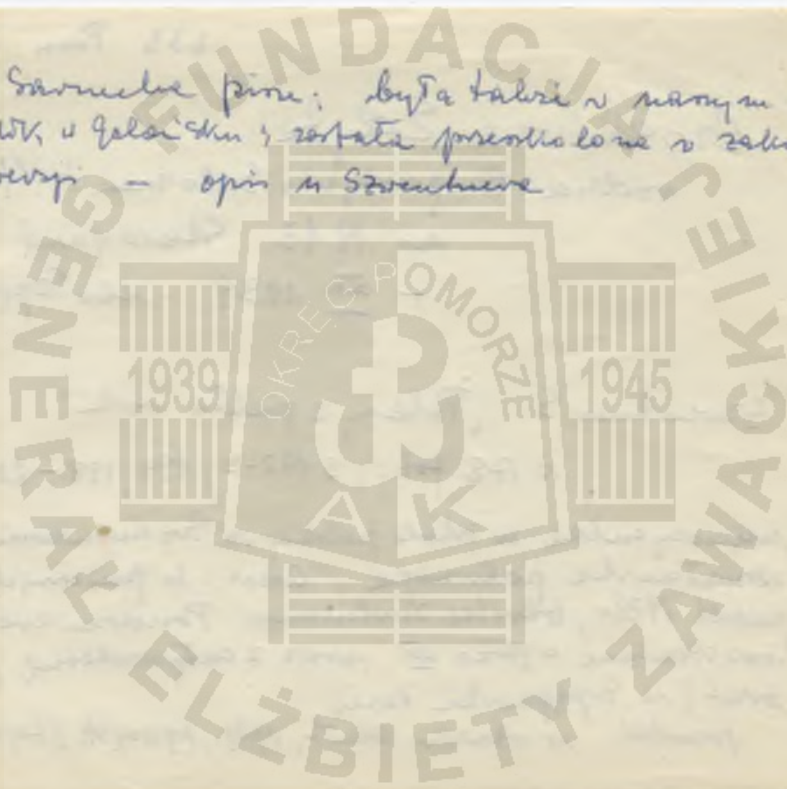
+ Groszkówna Edyta
rodzica Augustyn i Salomea Wolff
ur 1913 Gawogard
+ XII 1939 Les Sappgardki

Gromkiewicz S "Polacy z pięćta wodle"
s 178 fot., s 192-3, 194, 198, 201

manoryculka w szkole polskiej w Symonowicach do 1939r
działaczka polonijna. Awant w pierwszym dechiasz
pazdzi 1939r, wlotce zwolezione. Ponadto awant 1 XI 39
rozstrzelane w pocz XII wraz z całą rodziną (rodzice
brat) w Sappgardki keru
prowok. w otworze sarkof, opły, opwoyżk (tajne)

verba

W Szwajcarii pisa: byta talia w naszym oddziale
PWK w Gelsie i zostala przeslana do zakladu dy-
wersyj - opinia Szrenkera

Pomorie

5.21.317

gubernia
Polewia Gd.

+ Czostkówna Edyta

Czostkówna

11.

c. Augustyna i Salomei

ur. 1913r. w Starygrodzie Gd.

+ Kultura kulturoznawstwa 1939r
rozstrzeżenie w lesie sępiogrodzie

1. Szewczer St. "Płacy z Pięknym widem" wyd. Morskiej
Gdynia r. 1966. str. 178, 198, 201.

~~Tomasz~~ Gdaiński

Časlovkine Edyhe

Gdelisk
terror

124

Umyte si v škole kumolovej. Z pohodu
bratru prsonelu prebore v ochrone zak-
pujac nemycielil v škole v Symenlovie).
Niqdu mi prebore v Pielle

256 T. Maluneth H., insp. Gdaiška,
II/1.

HMM-86

Gdańsk 13
Tczew
sz.sz.

Czoska Wdyta

lat 26, harcerka, drużynowa, opiekunka
drużyn harcerskich w Szymankowie, aresztowana,
wieziona w Cniewie, Starogardzie Gdańskim,
zamordowana w listopadzie 1939 r. w lesie
koło wsi Szpęgawsk (powiat starogardzki)/.

Rankowski, Harcerstwo ... str 283.

hwr

Czoskówna Edyta

Szymanków
(Gdańsk)

SzSz

Harcerki 1939 - 45, str. 384, 542

K.Wojt., 95.

Tomasz
ternor '38

Goskonne Edyte

matemtyczne Szkoły Medycyny Polowej w syman-
karnie pop. 1938. Opieć był Polakiem,
współhoru cehym, drefencem Polowi,
mette, niendip. Rozsmelone z uelp rodunp
w listopadzie 1938 r. w Lesie Szpragobium.

zob. 7.: Kulczak-Sarnackie H., Arch. HKK
Bardz ważny było to byznanowo

18

HM-PT

+ Czołkówna Edyta ^{Gdansk} Torze 15
terror

Manuskrypty ze szlasy pod-
skiej w Szymankowie wysłane
wraz z bratem i rodzicami do
Lesów Szpegowskich k. Staro-
gerdu i tam rozstrzelani.

zob. Jedliński W., Zw. Polekdw Młody
Les, s. 13 [w:] K.os. A-1036/1782
s. T. Karap. Kozłowski Imp. Gdansk
wsk. VI 2000

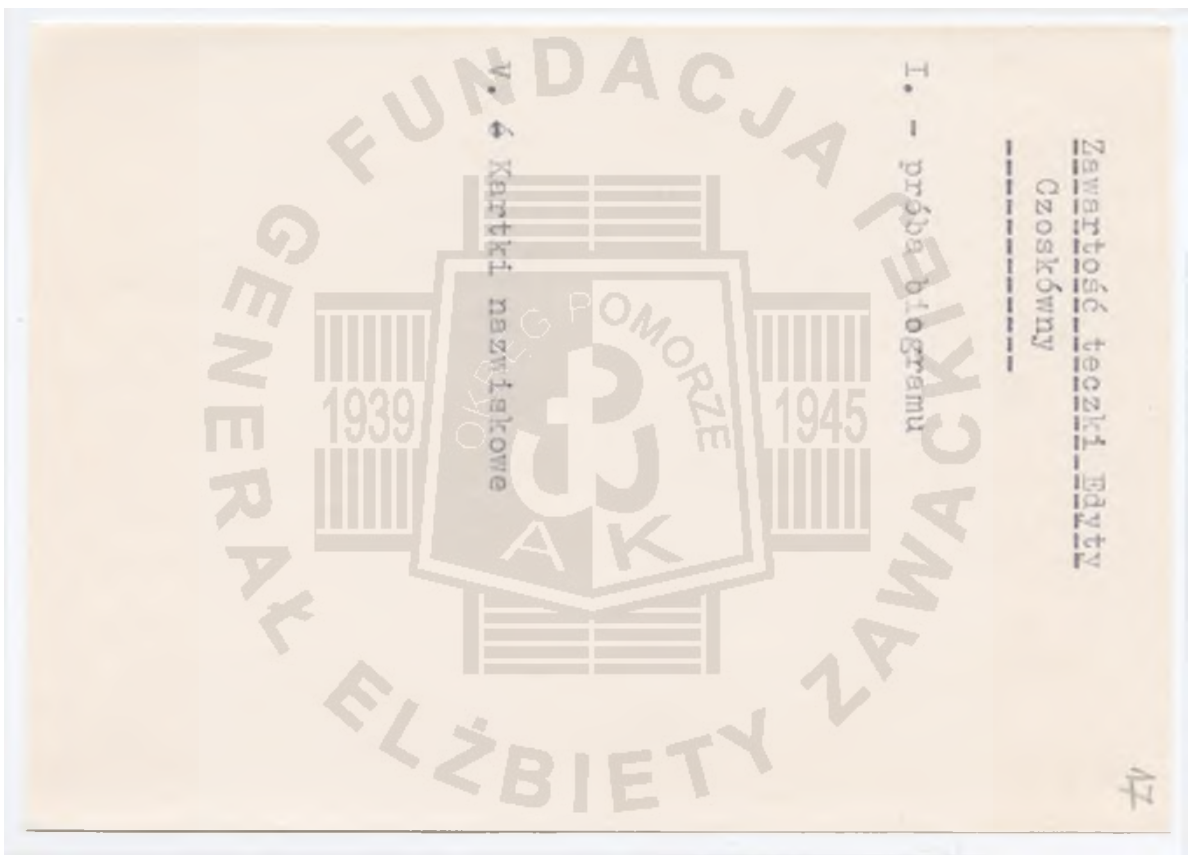
Czołkówna Edyta

W. H. Goleński¹⁶
terror '39

Nauczycielka (przed wojną) polskiej
szkoły w Szymonowie (obecnie Szymonki);
w 1938 r. uczestniczyła w Kongresie
Związku Polaków w Berlinie (razem
z Erwinem Karasewskim reprezentującym ZMP)

J. H. 987/1721 E. Karasewski z. 1, uro-
dzeniem s. w. Fichte, s. 9

Edyta 101

+ Czoskówna Edyta

19 M 18
Gdańsk

Zob. T. N: 987/1721 Dom. Erwin

Karzewski; 6 zdjęć
prezentowanych przez Erwina
Karzewskiego przekazano do
dziatła ikonografii

W& VI 103

+ Czoska Edyta

2

Terror
Gdańsk

19

19. Edyta Czoska (1913-1939) - harcerka, drużynowa i opiekunka drużyn harcerskich i gromad zachowowych, nauczycielka szkół Macierzy Szkolnej w Gdańsku i w Szymankowie, dwukrotnie aresztowana przez Gestapo, więziona w lochach zamku w Gniewie, w Tczewie i w Starogardzie Gdańskim, wraz z całą rodziną zamordowana w Lesie Szpęgawskim w listopadzie 1939 r.

zob.: Pomnikie Marcenstuo (artyk historyczny nr 5)
Gdańsk-Sopot 2002, s. 16.

Myjciev III'2012

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 233
data wpływu 1977

foliogr.

K-233

foliogr. 1977

WM Gdańsk
+ Czoskówna Edyta